

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı **Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 2023/50 numaralı "Tütün, Tütün Mamülleri, Makaron, Yaprak Sigara Kağıdı, Sigara Filtresi, Alkol ve Alkollü İçkilerin Üretim ve/veya Ticareti Faaliyetlerinde Bulunanlardan Teminat Alınması" konulu Tebliği ile şarap üreticilerinden "ileride doğacak vergilerini ödemelerini teminat altına almak için" yüklü birer teminat mektubu isteneceği, bu rakamın Fermente alkollü içki ana kategorisinde 20 bin litre kapasiteye kadar 5 milyon, 300 bin litre kapasiteye kadar 10 milyon, 300 bin litre üzerinde ise 30 milyon lira olacağı haberleri basına yansımıştır.

Yüksek alkollü içkileri üreten ya da ithal edenlerden de kapasiteye bakılmaksızın 50 milyon liralık teminat mektubu alınacağı yine basına yansıyan haberler arasındadır.

Böyle bir uygulamanın esas olarak üzüm üreticilerini vuracağına şüphe yoktur. Ayrıca küçük ve orta ölçekli işletmelerin artan maliyetler yüzünden faaliyeti bırakmasıyla sektörün tekellerin eline geçeceği ortadadır. Üzüm üreticileri ve bağdan geçimini sağlayan çiftçi tekelleşmeye bağlı olarak ürününü düşük fiyatla teslim etmek zorunda kalacak, yoksullaşacak ve muhtemelen tarımı terk edecektir.

Şarap, üzümün katma değeri en yüksek ürünüdür. Dünyada 35 Milyar Avronun üzerinde ticaret hacmine sahiptir. Tarımsal üretimin çökmekte olduğu ülkemizde üzüm, tüm maliyetlere rağmen çiftçiye iyi kötü para kazandıran ender ürünlerden biridir.

Taslağın, Anayasa'nın hukuk devleti ve eşitlik ilkelerine; tarımsal üretimin ve üreticilerin korunmasına ilişkin maddelerine, mali yükümlülüklerin ancak kanun ile düzenlenebileceğine ilişkin hükümlerine aykırı olduğu açıkça görülmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın asıl görevi tarımsal üretimi ve üreticiyi korumak ve teşvik etmek değil midir? İleride doğacak vergi vb. gelirleri garantiye almak gibi mali görevler Bakanlığınızın işi midir?
2. Tarıma dayalı diğer sektörlerde de bu şekilde teminat almayı planlamakta mısınız? Böyle bir planınız yoksa üzüm ve şarap üreticileriyle sorunuz nedir? Bu tebliğ ile Anayasa'nın başta eşitlik, tarımın desteklenmesi ve mali yükümlülüklerin kanuniliği ilke ve kurallarını yerle bir ettiğinizin farkında mısınız?
3. Bakanlığınızın amacı ülkemizdeki üzüm üreticilerini tarımdan ve kırsaldan uzaklaştırmak ve şarap üretimini yerli ve yabancı tekellere teslim etmek midir?
4. Avrupa Birliği ile yürütülen müzakere başlıklarından biri olan Tarım ve Kırsal Kalkınma rafa mı kaldırılmıştır? Bakanlığınızın AB müktesebatından ve politikalarından haberi yok mudur? Bu tebliğ AB Ortak Tarım Politikası ve diğer politikalarla hangi noktada bağdaşmaktadır?
5. Bakanlığınız yerli tohum ticaretinin engellenmesi, beyaz et üretiminde GDO'lu yemlere izin verilmesi ve yukarıda bahsedilen taslaklar gibi icraatlar ile hangi ülkelere, hangi tekellere, hangi lobilere hizmet etmektedir?
6. Yeli ve milli bir tarım politikası uygulamaya niyetiniz yok mudur?

7. Ege, Trakya, İç Anadolu ve Güneydoğu başta olmak üzere ülkemizdeki üzüm üreticileri karşısında bu tebliği nasıl savunacaksınız?
8. Banka teminat mektubu masraflarından ve koşullarından haberiniz var mıdır? 300 bin litre üretenden de 3 milyon litre üretenden de aynı teminatın alınması tebliği hazırlayanların ciddiyetsizliğinin işareti değil midir?
9. Anılan taslağın yürürlüğe girmesi ile sadece birkaç bin litre şarap yapan yerli üreticilerin büyük bölümünün teminatlar yüzünden üretimden çekileceği göz önüne alındığında, yerli üreticilerin desteklenmesi ve iş gücü kaybının önlenmesi amacıyla gerekli düzenlemeler yapılacak mıdır?
10. Ödenmemiş verginin teminatının istenecek olması izahı ve gerekçesi nedir?
11. 1 Ocak 2024 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecek bir uygulamanın tebliğ ile butik üretim ve ithalat konusunda büyük kayıplar yaşanacağı göz önüne alındığında, bahse konu uygulamada değişiklikler yapılması için çalışma yapılacak mıdır?
12. 20-30 dönümlük bağ etrafında bir tesis açarak hem üretime katkı sunan hem de ekonomik olarak iş gücü yaratan üreticileri ve küçük bir şirket kurup ithalat yapan şirketleri göz ardı etmemek amacıyla Bakanlığınız gerekli yasal düzenlemeleri yapacak mıdır?
13. İlgili sektörün büyük sermayeli şirketleri bankalardan teminat mektubu alabilecekken, küçük üretici ve ithalatçıların çoğunun bankada bahse konu miktarları bloke edecek güçten yoksun oldukları düşünüldüğünde, yaşanacak ekonomik daralma ve işgücü kaybının önüne geçilmesi amacıyla somut ne tür önlemler alınacaktır?
14. Piyasada tekelleşme oluşmaması ve küçük üreticilerin bir kısmının kayıt dışına kaymasının önlenmesi için Bakanlığınızca ivedi önlemler alınacak mıdır?
15. Tarım ve Orman Bakanlığının tebliğ taslağının gerekçesini "doğabilecek idari para cezası, vergi ve diğer kamu alacaklarının güvenliğini sağlamak amacı" olarak gösterdiği ancak vergisini ödemeyen üreticiye yeni üretimleri için bandrol vermemek, hatta üretim iznini bile iptal etmek gibi yetkiler olduğu düşünüldüğünde, herhangi bir teminat istenmesi hangi gerekçelerle ortaya çıkmıştır?